

Omexaminationer i SFG202

Svenska för grundlärare 4-6: Barnlitteratur 7,5hp

Lärare

Ulrika Andersson (lärare)

Maria Kjörk (lärare, kursledare och
examinator)

Kursens lärandemål

Efter kursen ska studenten:

1. visa kunskap om och kunna analysera såväl nutida som historisk barnlitteratur och barnkultur, och kunna reflektera kring dess relevans för elever i årskurs 4-6,
2. identifiera och diskutera olika former för textsamtal och dess betydelse för arbete med barnlitteratur i klassrummet,
3. med utgångspunkt i det vidgade textbegreppet och digitalt berättande kunna diskutera och didaktiskt tillämpa både egna ämneskunskaper och teoretiska perspektiv på elevers läsutveckling
4. visa god kommunikativ förmåga.

Examinerande kursmoment

Examination 1: Skriftlig analys av textsamtal (ansvar: Maria Kjörk)

Examination 2: Seminarium utifrån boken *Bara David* (ansvar: Maria Kjörk)

Examination 3: Litteraturuppsats (ansvar: Ulrika Andersson)

För samtliga examinationer gäller följande datum: 11/6 2021, 14/1 2022, 10/6 2022

Deltagande vid examination meddelas ansvarig lärare senast en vecka innan examinationsdatum. För fullgörande av obligatoriska moment kontaktas Ulrika Andersson.

Alla examinerande moment finns angivna mer i detalj längre fram i detta kurs-PM. För att få VG på kursen krävs att du har fått VG på examination 3, G på de övriga examinationerna samt fullgjorda obligatoriska moment.

Obligatoriska kursmoment

I kursen ingår fyra obligatoriska litteraturseminarier. Om du missat ett obligatoriskt tillfälle så får du (förutom de egna citaten och frågorna på Canvas) en skriftlig uppgift. Denna uppgift delas ut av Ulrika Andersson.

Examination 1: Textsamtal

Betyg: G/U

Under kursen behandlas textsamtal som en del av litteraturundervisning. I examination 2 ska ni analysera ett sådant samtal utifrån en textsamtalsmodell (omfattning 1000-1300 ord exkl. referenslista). En text med samtalet transkriberat kommer att läggas ut på Canvas klockan 9.15 den 26/1 och er examination ska vara inlämnad klockan 12.00 samma dag. Under hela examinationen sitter ni framför datorn med påslagen webbkamera.

Använd nedanstående rubriker:

Inledning

Presentera kortfattat den modell som du valt samt innebörden av de begrepp som du använder i analysen.

Analys (minst 600 ord)

Textbaserad textrörlighet eller Langers andra fas

Här behandlar du de frågor som du kategoriserar som textbaserade frågor. Du behandlar också svar på dessa frågor.

Utåtriktad textrörlighet eller Langers tredje fas

Här behandlar du de frågor som du kategoriserar som utåtriktade frågor. Du behandlar också svar på dessa frågor.

Interaktiv textrörlighet eller Langers fjärde fas

Här behandlar du de frågor som du kategoriserar som interaktiva frågor. Du behandlar också svar på dessa frågor.

Slutsatser (minst 300 ord)

Här besvarar du frågor som exempelvis:

Får frågeställaren den typ av svar/den typ av samtal som förväntas av eleverna?

Vilken/vilka faser förefaller eleverna ha lättare/svårare att röra sig i?

Finns det en obalans i de frågor som ställs och de svar som ges utifrån typ av textrörlighet eller fördelar sig samtalet jämt?

Betygskriterier för godkänt

- Du har utifrån uppgiftens ramar visat att du kan identifiera och diskutera olika former för textsamtal.
- Du använder dig av och refererar till relevanta delar av kurslitteraturen samt använder dig av ämnesspecifika begrepp på ett korrekt sätt.
- Du visar god kommunikativ förmåga.

Examination 2: *Bara David* av Lina Stoltz

Betyg: U/G

Inför seminariet ska du läsa boken *Bara David*, och förbereda dig enligt anvisningarna. Både boken och dina anteckningar ska du ta med till seminariet. Tänk på att du kontinuerligt skriver ner anteckningar och citat med sidhänvisningar när du läser - då är de lätta att hitta under seminariets gång.

Schema för gruppindelning kommer att finnas på Canvas.

- ❖ Du ska använda dig av berättelsekartan när du läser boken. Gör anteckningar utifrån kartan och ta med till seminariet. Fundera samtidigt över vilken slags **karaktärer** du hittar i boken, och vilket **berättarperspektiv** som används. Är karaktärerna platta eller runda, eller vilka av personerna är endimensionella och vilka tillåts ett större djup. Vad för slags berättare har boken och hur förhåller sig denna till sin text? Tar berättaren något särskilt perspektiv, och hur påverkar i så fall det berättelsen?

- ❖ När du under läsningens gång fyller i berättelsekartan, använd dig av hinderschemat och försök hitta de olika delarna: vad är den **ursprungliga situationen** och det **centrala problemet**? Går det att hitta viktiga **vändpunkter** som i hinderschemat, och vilka är i så fall dessa? Vilka är hindren som måste överkommas? På vilket sätt konfronteras problemet och hur blir konflikten löst? Hur ser ”**avtoningsfasen**” ut?

- ❖ **Ta med 1-2 öppna frågor samt ett citat till seminariet** som vi kan diskutera. Med öppna frågor menas frågor vars svar inte finns på ytan, utan som är ”under ytan” eller har karaktären av ”livsfrågor”. Det kan till exempel handla om textens djupare mening och inferenser du som läsare kan göra, eller om bokens teman och viktiga diskussionsämnen som väcks av dessa.

- ❖ Fundera också över vilka **kopplingar** du kan göra mellan *Bara David* och andra böcker, genrer eller litterära motiv, eller till verkligheten och egna erfarenheter.

Betygskriterier för godkänt

- Du ska under seminariet visa kunskap om och förmåga att analysera en barnbok.
- Du ska under seminariet visa en medvetenhet om analysmetoden och dess didaktiska betydelse för barnlitteraturarbete i klassrummet.
- Du ska visa god kommunikativ förmåga.

Examination 3: Litteraturuppsats, med inlämning 19/2

Betyg U/G/VG

Momentet barnlitteratur examineras med en litteraturuppsats. Uppsatsens ämnen kommer att meddelas via Canvas **den 11/2 kl. 13.00**. Dessa ämnen kommer t ex att handla om att jämföra, diskutera och analysera valda texter/verk från kursen med hjälp av de teorier, begrepp och sekundärkällor vi använt, samt citat och exempel ur de skönlitterära verken. Examinationen lämnas sedan in via Canvas senast **kl 17.00 fredag den 19/2**.

Formalia

- Omfattningen på uppsatsen ska vara 1400-1700 ord.
- Uppsatsen ska skickas in via Canvas under rubriken "Litteraturuppsats".
- Den ska skickas in som ett Word-dokument (doc. eller docx).
- Texten ska vara skriven i Times New Roman, 12p med radavstånd 1.5.

Betygskriterier

För att få godkänt ska du visa förmåga att analysera barnböcker med hjälp av de begrepp och teorier kring barnlitteratur och barndom som presenterats på kursen och i kurslitteraturen.

Du ska uttrycka dig klart och tydligt i skrift och använda referenser på ett korrekt sätt.

Den inlämnade examinationen ska visa din självständiga analys av aktuell uppgift vilket innebär att det inte får förekomma något i din text som är avskrivet från andra källor (kursböcker, artiklar, rapporter, andra studenters arbeten etc.). När du använder citat från andra källor ska detta tydligt markeras och källan ska framgå både i texten och i referenslistan enligt anvisningar.

För väl godkänt krävs – förutom ovanstående kriterier för godkänt – att du med en analytisk skärpa fördjupar diskussionen av barnlitteratur i relation till utvalda teman (t ex samhällets syn på barndom, identitet och könsroller) samt till litterära begrepp som t ex berättarstruktur, karaktärsuppbyggnad och berättarperspektiv.

Du ska visa på god förmåga att kommunicera komplexa resonemang och teorier i skrift.

Du ska visa på förmåga att underbygga din diskussion med källor på ett belysande sätt utan att ge avkall på självständigheten.

Läsanvisningar

Datum och tid	Aktivitet	Kurslitteratur	Skönlitteratur
18/1 9.15-12.00	Kursintroduktion		
18/1 13.15-15.00	Textsamtal	Chambers Westlund	
20/1 9.15-12.00	Textsamtal	Langer (se Canvas) Varga (se Canvas)	
21/1 9.30-12.00	Föreläsning Sagor, fantastik och sökande	Kåreland, kap. 2 och 4, samt sid. 202-205 & "Termer och begrepp" sid. 223-230 Chambers, kap. 20-24 och 31	Frida Nilsson, Ishavspirater (Natur och kultur, 2015) "Hans och Greta" ur Jacob och Wilhelm Grimms samlingar. Valfri version, eller att ladda ner från Canvas. "Den lilla sjöjungfrun" av H. C. Andersen. Valfri utgåva av originalsagan, eller att ladda ner från Canvas. Ur Per Gustavsson och Ulf Palmfelt, Folksagan i Sverige, del 2: Berättarna. (Carlsson bokförlag, 2017). Två porträtt av berättare och en saga av varje kommer att läggas ut på Canvas: "Om Halta-Cajsa i Ryd" (1792-1857), samt sagan Rövarbrudgummen (sid. 148- 153 & 158-161) "Om Monica Calderas och Ivan Nikolizsson", samt sagan Det förtrollade betslet (sid 576-590)
26/1 9.15-12.00	Examination 1 Textsamtal		
28/1 9.30-12.00	Föreläsning <u>Förälskelse och konflikt med vuxenvärlden</u>	Kåreland, Skönlitteratur för barn och unga, Kapitel 1, 3 och sid 176-187. Chambers, kap. 25-30 Ur rapporten "Hedersrelaterad problematik i skolan - en kunskaps- och forskningsöversikt" av Darvishpour, Lahdenperä och Lorentz, SOU 2010: 84, vilken finns som PDF på Canvas, läs åtminstone kapitlen 1, 3, och 4, samt sektionerna 5:3 (sid 34-44), och 7:1 och 7:2 (sid 67- 72).	Astrid Lindgren, Ronja Rövardotter Mårten Melin, Som trolleri (En bok för alla, 2015) Filmen Romeo + Julia (Baz Luhrman, 1996)

<p>4/2 9.30-12.00</p>	<p>Föreläsning <u>Flykt och utanförskap</u></p>	<p>Kåreland, Skönlitteratur för barn och unga, Kapitel 5 och 6</p> <p>Lärarhandledning till Katitzi från Taikon.se, pdf på Canvas.</p> <p>Filmhandledning till Zozo, pdf på Canvas</p> <p>Julia Hope. "One Day We Had to Run": The Development of the Refugee Identity in Children's Literature and its Function in Education". <i>Children's Literature in Education</i> (2008) 39: 295-304. Pdf på Canvas.</p>	<p>Annika Thor, En ö i havet (Bonnier Carlsen, 2017)</p> <p>Katarina Taikon, Katitzi (första boken), Natur och Kultur, 2015</p> <p>Filmen Zozo, Josef Fares</p>
<p>8/2 9.00-12.00</p>	<p>Examination 2 <i>Seminarium Bara David</i></p>		
<p>11/2 9.30-12.00</p>	<p>Föreläsning <u>Människan och naturen + att berätta i bilder</u></p> <p>Genomgång av examination 3</p>	<p>Kåreland, Skönlitteratur för barn och unga, kapitel 7 samt repetera sid. 188-191</p> <p>Maria Nikolajeva and Carole Scott. "The Dynamics of Picturebook Communication". <i>Children's Literature in Education</i>, Vol. 31, No. 4, 2000. Pdf på Canvas.</p> <p>Lena Manderstedt och Annbritt Palo. "Bildens status i läsarkommentarer på nätet: Narrativ interaktion i Jakob Wegelius Legenden om Sally Jones och Mördarens apa". <i>Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning/Journal of Children's Literature Research</i>, Vol. 41, 2018. Pdf på Canvas.</p> <p>Marie Öhman. "Från humanism till posthumanism". <i>Litteratur och språk</i>, nr. 5 (2009). Red. Sture Packalén. sid. 74-92. Pdf på Canvas.</p> <p>Emma Tornborg, "Didaktik, estetik, antropocentrism - ekopoesi för barn". <i>Didaktiska perspektiv på hållbarhetsteman i barn- och ungdomslitteratur</i>, Corina Löwe och Åsa Nilsson Skåve (red.). Natur och Kultur, 2020. s. 20-38. Pdf på Canvas.</p> <p>Burke and Copenhaver. "Animals as People in Children's Literature". The National Council of Teachers of English. (repetition från EFG400) https://secure.ncte.org/library/NCTEFiles/Store/SampleFiles/Journals/1a/LA0813Anima ls.pdf</p>	<p>Jakob Wegelius, Legenden om Sally Jones</p> <p>Filmen Djungelboken (Jon Favreau, 2016)</p>

Den litteratur & filmer ni behöver för kursen:

- ✓ Från Kursplanens litteraturlista:
  - Westlund, B. (2015) Aktiv läskraft - att undervisa i lässtrategier för förståelse (Mellanstadiet)
  - Chambers, A. (2014) Böcker inom och omkring oss
  - Kåreland, L. (2015) Skönlitteratur för barn och unga: historik, genrer, termer och analyser

- ✓ Övrig litteratur & filmer, förutom de artiklar och kortare berättelser som läggs ut på Canvas:
  - Astrid Lindgren, Ronja Rövardotter (valfri utgåva)
  - Märten Melin, Som trolleri (En bok för alla, 2015)
  - Frida Nilsson, Ishavspirater (Natur och kultur, 2015)
  - Lina Stoltz, Bara David (Rabén & Sjögren, 2020)
  - Katarina Taikon, Katitzi (Obs. första boken om Katitzi. Natur och Kultur, 2015)
  - Annika Thor, En ö i havet (Bonnier Carlsen, 2017)
  - Jakob Wegelius, Legenden om Sally Jones (Bonnier Carlsen, 2008)

- ✓ Filmer (DVD finns på HVs bibliotek, samt se nedan):
  - Romeo + Juliet (Baz Luhrman, 1996. Finns även t ex på SLI eller SF Anytime)
  - Zozo (Josef Fares, 2005. Finns även t ex på Trollhättans stadsbibliotek och SLI)
  - Djungelboken (Jon Favreau, 2016. Finns även t ex på Trollhättans stadsbibliotek, SLI eller SF Anytime)